

M=903/1607

87-10-22 186

IX 2011

NIP 02736

Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

Gwaniński Eugeniusz

poza Pom.

Somdym
adres wst./n

obazy jenieckie

SZP-LWZ-AK

Wierzbicki Władysław

ps. „Ilelański Marian” „Wujko”

M=903/1607 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

.....Wiernicki Władysław
.....T:R: 903/1602 Pom.
.....pocz. Pom. S&P-ZWZ-FK

- 1./1. Relacja k. 3 s. 1-3
- 1/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —
- 1/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące delatora k. 1 s. 1
- II. Materiały uzupełniające relację —
- III/1. Materiały dotyczące rodziny relatora —
- III/2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
- III/3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —
- III/4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —
- III/5. Inne .....
- IV. Korespondencja
- 1) Fundacja ..... k. 1 s. 1
- .....
- .....
- V. Nazwiskowe karty informacyjne : k. —
- VI. Fotografie *dział ikonografii*

1/11. Relacja - Wiersbicki Władysław:

1. Relacja Władysława Wiersbickiego z listem przewodnim Eugeniusza Swajskiego z dn. 05. 1997, mszkop. oryg. k. 3 s. 1-3

ZWIĄZEK B. JEŃCÓW WOJENNYCH
Z NIEWOLI NIEMIECKIEJ

ASSOCIATION OF POLISH EX-PRISONERS
OF WAR FROM GERMAN CAPTIVITY

E. B. IWAŃSKI
TRUSTEE & HON. TREASURER
73 NATAL ROAD
LONDON SW16 6JA

Subsidiary: POLISH P.O.W.'s TRUST FUND
Registered Charity 287 348
formerly under the "WAR CHARITIES ACT 1940"
7619 - 85 26

2.6.97
D.L. ~~147~~ 872126197
Your Ref.:
Our Ref.: POW/WJ
Date: 21 maja 1967

W.P.
Sekretarz
Archiwum Pomorskiej Armii Krajowej
ul. Wielkie Garbary 2
87-100 TORUŃ.

szanowny Panie,

Wskazał mi mój kolega z 25.XI.96, mającym
tu ryciny i fotografie cmentarza A.K., mojego
kolegi obr. pők. W. Wierkowskiego.

Kastanie proszę o udzielenie tego ryciny
do Biura Archiwum. Uważam, że tak cenny
cmentarz A.K. powinien zostać upamiętniony
przez Archiwum w Toruniu.

Proszę o przekazanie zdjęcia do mnie.
Kasze potrzebuję dla prof. E. Zawadzkiej.
Z wytkami Głębokiego znaczenia dla wszystkich
Ludziów Głębokiego

Eugeniusz B. Iwański

Ład: 1 (350.)
6 900.

- 2 -

1/1/2

Urodziłem się 28 marca 1909 w Buczaczu. Maturę zdałem w Gimnazjum w Brzozowie 16 maja 1927 i zapisałem się na Wydział Lekarski Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. W 1930 roku przerwałem studia i wstąpiłem do Szkoły Podchorążych Piechoty w Ostrowie Komorowie i dnia 6. sierpnia 1933 zostałem mianowany podporucznikiem i przydzielony do 85. Pułku Strzelców Wileńskich w Nowo Wilejoe.

Dnia 15 października 1934 zostałem odkomenderowany na Oficerski Kurs Aplikacyjny do Centrum Wyszkożenia Zandarmerii w Grudziądzu, po ukończeniu którego zostałem przeniesiony do Zandarmerii i do 7. listopada 1937 byłem w C.W.Zand. w Grudziądzu wykładowcą Kryminalistyki i Służby Śledczej. Od 8. XI. 1937 byłem w I. Dywizjonie Zandarmerii na stanowisku Dowódcy Plutonu Zandarmerii, Warszawa - Śródmieście.

de zlecen Z chwilą wybuchu wojny w 1939 r. byłem najpierw *Oficerem* Referentem zand. w III. Rzucie Kwatery Głównej, Armii Poznań a od 14. IX. 1939 Dowódcą Plutonu Zand. w Sztapie Gen. Tokarzewskiego w Obronie Warszawy.

Dnia 27. IX. 1939 wieczorem w podziemiach gmachu P.K.O. przy ul. Jasnej w Warszawie na ręce Gen. Tokarzewskiego w obecności Kpt. Emila Kumora złożyłem przyrzeczenie konspiracyjne i otrzymałem rozkaz zorganizowania ochrony likwidującego się Sztabu a następnie dopilnowania zniszczenia samochodów znajdujących się na podwórzu Min. Spraw Zagranicznych, oba te rozkazy wykonałem. Dnia 1. X. 1939 o godzinie 16. zostałem wzięty do niewoli niemieckiej.

I. W obozach w Braunschweigu a od czerwca 1940 r. w Woldenbergu pełniłem służbę zand. w Tajnej Organizacji Wojskowej pod rozkazami Konspiracyjnego Szefa Zand. Mjr. Leonarda Müllera. Razem ze mną pełnili tę służbę Por. Kazimierz Waszkiewicz i St. wachm. Jan Krzywudzi. Moim zadaniem było :

a / utrzymanie łączności z Władzami Bezpieczeństwa Władz Polski Podziemnej, korespondowali ze mną: Chor. zand. Władysław Podolski kom. P.P. Wacław Jastrzębski, Mjr. Jan Franiek, Por. Henryk Piławski i Por. Edmund Chowaniec.

b / zapewnienie ochrony zebrani konspiracyjnych organizowanych przez Gen. Jana Chmurowicza.

c / przechowywanie map, dokumentów i pieniędzy // dolary i marki niemieckie / będących własnością organizacji.

d / pomoc w rozszywrowaniu "wtyczek Abwehry%"

II. W czasie ewakuacji obozu 25. I. - 22. III. 1945 w grupie Płk. Stanisława Sztarejki przez udzielanie pomocy lekarskiej uratowałem życie wielu oficerom - jeńcom,

III. Po przybyciu do obozu w Murnau, zameldowałem się u konspiracyjnego Szefa Zand. Mjr. Tadeusza Kurzeji, który kazał mi zorganizować Pluton Zand. Dobrałem sobie ośmiu oficerów jeńców z innych rodzajów broni, przeszkoliłem ich w służbie zand. i w momencie wyzwolenia obozu w dniu 28. IV. 1945 na jego czele rozpocząłem służbę.

7/1/3

Od dnia 7.VII.1945 rozpocząłem służbę w Zandarmerii 2.Korpusu we Włoszech. Za pozwoleniem mego przełożonego mjr. Antoniego Wiśniewskiego, dwa razy wyjeżdżałem do Niemiec, w celu przeprowadzenia do Włoch byłych żołnierzy A.K. którzy szukali schronienia za granicą.

Dnia 7.XI.1947 na Uniwersytecie w Bolonii uzyskałem Dyplom Doktora Medycyny a dnia 4.XII.1947 przyjechałem do Anglii, gdzie w P.K.P.R. pracowałem w 11. Polakim Szpitalu i Przychodni Lekarskiej w Witley Camp.

Od 30.IX.1949 pracuję w życiu cywilnym. Od 1947 należę do S.P.K. i jestem w Kole 106, Zandarm.

W. Wierzbicki

Jako najwyższy Przełożony Fachowy mjr. Władysława Wierzbickiego, stwierdzam jego podpisane świadectwo prawdziwość przez niego podanych faktów i podkreślam, że w obozach jenieckich, w warunkach niejednokrotnie niebezpiecznych, wywiązał się on sumiennie z nałożonych na niego zadań z zakresu służby fachowej zandarmerii w walce z ekupantem i przez to rzetelnie spełnił jego obowiązek żołnierski.

Dowódca Zandarmerii

E. Szuruk
E. Szuruk, płk. szad.

1/3. Inne materiały dotyczące Wiersbickiego
Władysława:

1. Zaświadczenie weryfikacyjne, Sandomierz
L. ds. 7894/80, kserokop. oryg. k. 1 s. 1

KOŁO BYŁYCH ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
POLISH HOME ARMY EX-SERVICEMEN ASSOCIATION
240, KING STREET, LONDON, W6 0RF

L. ds. 7894/80

Londyn, dnia 1 lipca, 1980 roku.

Our ref.

ZASWIADCZENIE WERYFIKACYJNE
/Wyciąg z akt personalnych/

WIERZBICKI Władysław, ur.28.3.1909 r. w Buczaczu.
Syn Jana i Marii.

Podpułkownik Żandarmerii A.K.

Ps.: "Marian Heleński" - "Wujko".

Przydział: Obóz jeniecki Woldenberg.

Odbył służbę wojskową w szeregach S.Z.P., Z.W.Z., A.K.

Przebieg służby:

- 28.9.1939** - Zaprzysiężony przez gen.Tokarzewskiego w Warszawie. ✓
- 28.9.1939 - 5.1945** - Po kapitulacji Warszawy przebywa w niewoli niemieckiej w Braunschweigu, Woldenbergu i Murnau. Wszędzie organizuje i prowadzi konspirację. Nawiązuje i utrzymuje kontakt z Komendą Główną A.K. w Warszawie. Prowadzi tajne kursy wojskowe w obozach - aż do wyzwolenia przez wojska alianckie.

Odnaczony: Medalem Wojska.
Krzyżem A.K.

Za zgodność:

GŁOWNA KOMISJA WERYFIKACYJNA A.K.

IV/1. Korespondencja Fundacji:

1. Pismo Fundacji do Eugeniusza Gwańskiego z 9.06.1997, kserokop.
oryg.

k. 1 s. 1

IV/1/1 A

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
ul. W. Gortery 2, tel. 271-86
87-100 TORUŃ

Toruń, 1997.06.09

Ldz. 889 /26/97

Pan
Eugeniusz Iwański
73 Natal Road
London SW16 6JA

Szanowny Panie,

Bardzo serdecznie dziękuję za list i relacje Pan Wierzbickiego. Dziękuję, że pamięta Pan o Fundacji.

Łączę wyrazy szacunku
i serdeczne pozdrowienia

PREZES ZARZĄDU

Dorota Zawacka-Wakarecy
mgr Dorota Zawacka-Wakarecy

Jwański Eugeniusz
TRUSTEE & HON TREASURER
73 NATAL ROAD
LONDON SW16 6JA

M-903/1607

Wierzbicki

Poza Pom.

Władysław

Wierzbicki Władysław

